

Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΤΟΥ '77 - MODELO 77

Σκηνοθεσία: Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ
Σενάριο: Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ, Ραφαέλ Κόμπος
Ηθοποιοί: Μιγκέλ Χεράν, Αλμάρ Βέγκα,
 Χαβιέ Γκουιέρρες, Χεσούς Καρόσα
Φωτογραφία: Αλεξ Καταλάν
Μοντάζ: Χοσέ Μ. Τζ. Μογιάνο
Μουσική: Χούλιο ντε λα Ρόσα
Χώρα: Ισπανία (Εγχρωμη)
Διάρκεια: 125'

Πρώτη προβολή: 7.00 μ.μ.
Δεύτερη προβολή: 9.30 μ.μ.

Διακρίσεις: 24 Βραβεία και 33 Υποψηφιότητες
 ASECAN 2023, 4 Βραβεία, Καλύτερης ταινίας, Σκηνοθεσίας, Σεναρίου, Ανδρικής ερμηνείας.
 Premios Carmen 2023, 13 Βραβεία, Καλύτερης ταινίας, Σκηνοθεσίας, Ανδρικής ερμηνείας, Β! Ανδρικού ρόλου, Σεναρίου, Μοντάζ, Φωτογραφίας, Παραγωγής, Art Direction, Μουσικής, Κοστουμιών, Μακιγιάζ και Ήχου.
 Días de Cine Awards 2 Βραβεία, Κοινού και Μουσικής.
 Goya Awards 2023, 5 Βραβεία, Παραγωγής, Σχεδιασμού, Κοστουμιών, Μακιγιάζ και Ειδικών Εφέ.

Ένας νεαρός λογιστής, ο οποίος συλλαμβάνεται το 1976 για κατάχρηση, θα ηγηθεί του αγώνα των Ισπανών ποινικών κρατουμένων για χορήγηση γενικής αμνηστίας.

Δραματικό θρίλερ από το σκηνοθέτη του «Μικρού Νησιού», το οποίο περιγράφει με ένταση, σασπένς και κοινωνικό ρεαλισμό τη μεταφρανκική Ισπανία της δεκαετίας του '70.

Στο «**Grupo 7**» (2012), μια ομάδα αστυνομικών έρχονται αντιμέτωποι με το οργανωμένο έγκλημα στη Σεβίλλη του τέλους της δεκαετίας του '80. Στο «**Μικρό Νησί**» (2014) και λίγα χρόνια νωρίτερα, δύο συνάδελφοί τους προσπαθούν να εξιχνιάσουν την υπόθεση εξαφάνισης δύο νεαρών κοριτσιών μιας επαρχιακής κωμόπολης. Στον «**Ανθρώπο με τα Χίλια Πρόσωπα**» (2016) ένας πιλότος αφηγείται την ιστορία του διαβόητου Φρανσίσκο «Πάκο» Παέζα, ο οποίος κατάφερε για σειρά ετών να ξεγελάσει τράπεζες, μουσικές υπηρεσίες και κυβερνήσεις.

Πιστός στην παράδοση του σινεμά των ειδών και ειδικότερα σ' αυτήν του αστυνομικού θρίλερ, ο **βραβευμένος με τρία Γκόγια (από 11 προσωπικές υποψηφιότητες) Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ** αφηγείται ιστορίες βγαλμένες από το πρόσφατο ισπανικό παρελθόν. Σε πρώτο πλάνο υπάρχει ένα πυκνό μυστήριο και μια σφιχτοδεμένη ίντριγκα, ενώ πίσω τους παραμονεύει στις σκιές μια ρευστή πραγματικότητα, αυτή της μεταφρανκικής Ισπανίας, η οποία με το ένα –ή μάλλον το ενάμισι– πόδι στο παρελθόν και το άλλο στο παρόν προσπαθεί να βρει το βηματισμό της προς το μέλλον.

Ό,τι ακριβώς συμβαίνει και στην «Απόδραση του 77» (απόλυτο... spoiler ο ελληνικός τίτλος), όπου **τρεις μήνες μετά το θάνατο του δικτάτορα Φρανσίσκο Φράνκο**, ο νεαρός Μανουέλ, λογιστής ο οποίος κατηγορείται για υπεξαίρεση, οδηγείται στις φυλακές. Η δικάσιμός του παραμένει διαρκώς άγνωστη, οι συνθήκες στο «σωφρονιστικό ίδρυμα» είναι άθλιες, και η ποινή που αντιμετωπίζει μπορεί να ανέλθει στα 20 χρόνια. Μέσα στη φυλακή θα γνωρίσει τη βία των δεσμοφυλάκων, αλλά και των συγκρατουμένων του, θα κάνει όμως μερικές ενδιαφέρουσες γνωριμίες με πολιτικούς και ποινικούς φυλακισμένους, ειδικά με τον στωικό και «βετεράνο» Πίνο, προσχωρώντας σε μια μαχητική ομάδα,

η οποία διεκδικεί από τη δημοκρατική πλέον ισπανική κυβέρνηση **γενική αμνηστία**.

Ο μικρόκοσμος της φυλακής αντανάκλα τις περίπλοκες σχέσεις εξουσίας της εκτός των τειχών καθημερινότητας, η οποία αδυνατεί να ξεφύγει από τις αγκυλώσεις του χθες. Θέλει όμως; Και ποιο θα είναι το τίμημα; Εννύ θέτει τα ερωτήματα, ο **Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ δεν χάνει στιγμή την αφηγηματική εστίασή** του σε μια συναρπαστική ιστορία ενηλικίωσης και προσωπικής συνειδητοποίησης που φλερτάρει με τις ιδέες, αλλά δεν παρασύρεται από το μελοδραματικό στιλιζάρισμα του «Τελευταία Έξοδος: Ρίτα Χέιγουορθ». Η υποψήφια για 16 βραβεία Γκόγια ταινία του (απέσπασε τελικά πέντε σε τεχνικές κατηγορίες) εμπνέεται από αληθινά γεγονότα, διατηρεί έναν **σκληρό ρεαλισμό βουτηγμένο σε μια υποβλητική κιαροσκούρο ατμόσφαιρα** (σήμα κατατεθέν του διευθυντή φωτογραφίας Άλεξ Καταλάν), επιφυλάσσει ανατροπές μέχρι το γεμάτο αμφιβολίες φινάλε και ταυτόχρονα περιγράφει διεισδυτικά τη σχέση «ατομικής» και κοινωνικής βίας σαν τις δυο όψεις του ίδιου νομίσματος – η παραβατική συμπεριφορά ως αποτέλεσμα των κοινωνικοπολιτικών συνθηκών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΗΤΣΗΣ

Ο σκηνοθέτης του «Μικρού Νησιού» επιστρέφει μ' ένα αγωνιώδες, κλειστοφοβικό και βίαιο πολιτικό θρίλερ, βασισμένο στην αληθινή απόδραση από τις φυλακές της Βαρκελώνης - δύο χρόνια μετά την πτώση του καθεστώτος του Φράνκο. Τόσο έντονο που μένει χαραγμένο στο νου για ώρες αφού έχει τελειώσει.

Λίγο μετά την κατάρρευση της δικτατορίας του Φράνκο στην Ισπανία και τη μετάβασή της προς δημοκρατία, ο Μανουέλ (Μιγκέλ Χεράν - ο «Ρίο» στην «Τέλεια Ληστεία») φυλακίζεται αδικώς για υποκλοπή χρημάτων που δανείστηκε από την εργασία του. Εκεί, ο φανταστικός αυτός χαρακτήρας ανακαλύπτει τις πολύ αληθινές άθλιες και φασιστικές πτυχές της φυλακής, όπου είναι ακόμα φυλακισμένοι «ανεπιθύμητοι» του τέως φασιστικού καθεστώτος, θα εμπλακεί σε ένα αληθινό επαναστατικό κίνημα φυλακισμένων και τελικά θα συμμετάσχει σε μια από τις μεγαλύτερες μαζικές αποδράσεις φυλακισμένων στην ιστορία, όπου πάνω από 175 φυλακισμένοι του καθεστώτος απέδρασαν από τις φυλακές όταν δεν τους χορηγήθηκε η αμνηστία που δικαιούνταν από το νέο δημοκρατικό καθεστώς.

Με την εισαγωγή ενός απλού, καθημερινού ανθρώπου σαν τον Μανουέλ, η ταινία μας εισάγει μ' έναν εύπεπτο τρόπο στον κόσμο της φυλακής και τους κανόνες της, που θυμίζει την ταινία «Τελευταία Έξοδος: Ρίτα Χέιγουορθ». Ωστόσο, σε αντίθεση με την ταινία του Φρανκ Ντάρραμποντ, που είναι μια οπτιμιστική, αν και σκληρή, ταινία, ένας αέρας τρόμου και πεισιμισμού διακατέχει εξολοκλήρου την «Απόδραση». Η βία, από φυλακισμένους και φρουρούς, μπορεί να ξεσπάσει σε οποιαδήποτε στιγμή, με πολύ άσχημο τρόπο. Οι υποκινητές της παρουσιάζονται περισσότερο ως μια απρόσωπη δύναμη, με την οποία είναι πρακτικά αδύνατο για τον πρωταγωνιστή να διαπραγματευτεί, ξεκάθαρος παραλληλισμός του φαντάσματος του φασισμού, το οποίο ζει

και βασιλεύει ακόμα τόσο στον κόσμο της φυλακής όσο και εκτός της.

Σε συνδυασμό με την παγερή αδιαφορία των φρουρών ή και την άμεση συμμετοχή τους ακόμα, και τη σκοτεινή, κλειστοφοβική φωτογραφία σε φιλμ που σπάνια απομακρύνεται από τη φυλακή, η ταινία τού έτσι κι αλλιώς διαρκώς υποσχόμενου Αλμπέρτο Ροντρίγκεζ του υπέροχου «Μικρού Νησιού» δημιουργεί έναν αφιλόξενο κόσμο που, ταυτόχρονα, σε βυθίζει μέσα του, δοκιμάζοντας την υπομονή και αντοχή του θεατή στο πόσο μπορούν να βασανιστούν και να αντεπεξέλθουν οι χαρακτήρες.

Οι χαρακτήρες, κυρίως από την πλευρά των κρατουμένων, είναι ανεπτυγμένοι όσο τους αξίζει. Ο θεατής τους ακολουθεί με ενδιαφέρον στις πλεκτάνες τους και ταυτίζεται με τα συναισθήματά τους, ακόμη και μετά από τη διαπίστωση ότι μιλάμε για φανταστικούς χαρακτήρες που προφανώς βασίζονται σε πραγματικές ιστορίες. Έχοντας στο νου κατ' ελάχιστο μπορεί να παρέχονται για τους πραγματικούς πρωταγωνιστές της απόδρασης στην πραγματική ζωή (τα φασιστικά καθεστώτα δεν φημίζονται για την ακριβή καταγραφή των φυλακισμένων τους), βλέπεις κανείς γιατί πήραν τον δρόμο της μυθοπλασίας.

Οι σκηνές στο Σωματείο Αμνηστίας Κρατουμένων (το επαναστατικό κίνημα) και των επαναστατικών και διαπραγματευτικών δράσεων του είναι ίσως οι πιο ενδιαφέρουσες. Με ξεκάθαρη στήριξη στο κίνημα, προσφέρουν ένα παράθυρο σε μια ξεχασμένη πτυχή της ευρωπαϊκής ιστορίας, και μας παρέχουν αρκετές πληροφορίες ώστε να νιώθουν οι θεατές τον πόνο και την αγανάκτηση των μελών τους, και να συμπάσχουν μαζί τους στις περιπέτειές τους.

Ωστόσο, ο πρωταγωνιστής είναι -ίσως σκόπιμα- αρκετά λιγότερο ανεπτυγμένος από τους περιφερειακούς χαρακτήρες, με αποτέλεσμα να υπάρχει το αίσθημα ότι κατευθύνεται από την ιστορία, παρά ο ίδιος να την κατευθύνει. Με τις δοκιμασίες, όμως, που περνάει, σταδιακά αποκτάει την αυτονομία να καταστρώσει την επώνυμη απόδραση, η οποία είναι αρκετά εντυπωσιακή. Είναι ένα σημείο φωτός στην συνεχώς σκοτεινή εμπειρία μιας ταινίας που αποτελεί ένα βαρύ αλλά σημαντικό πολιτικό έργο, που αξιοποιεί κάθε δυνατό μέσο να φωτίσει αυτήν την άγνωστη ιστορική πτυχή. Αν και θα δοκιμάσει πολλούς θεατές, το σίγουρο είναι ότι δεν πρόκειται να την ξεχάσουν τώρα σύντομα, και θα τους θυμίσει - πόσο σημαντικό σήμερα - το κατά πόσο ο φασισμός όντως μπορεί να εξαλειφθεί.

ΝΙΚΟΣ ΑΣΤΥΡΑΚΑΚΗΣ

ALBERTO RODRÍGUEZ

Σκηνοθέτης και σεναριογράφος, γεννήθηκε το 1971 στη Σεβίλη, Ισπανία. Για τις ταινίες του έχει κερδίσει 52 Βραβεία και 44 υποψηφιότητες.

Φιλμογραφία: Voll-Damm: Los 5 pesos short 2023, Apagon TV Series 2022, Η Απόδραση του '77 2022, La peste TV Series 2018-2019, Ο άνθρωπος με τα χίλια πρόσωπα 2016, Law pequenas cosas Short 2016, Το μικρό νησί 2014, Grupo 7 2012, Hispania, la leyenda TV Series 2010, After 2009, 2 μέρες ελευθερία 2005, El traje 2002, El factor Pilgrim 2000, Bancos Short 2000.